

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکتراى حرفه ای رشته پزشکی

**تعیین عوامل موثر بر طبقات پنهان خطر ابتلا به هاری در مورد حیوان
گزیدگی در استان اردبیل در سال های ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۹**

نگارش

سالار قنبری

اساتید راهنما:

دکتر جعفر محمدشاهی

دکتر داوود ادهم

اساتید مشاور:

دکتر اسلام مرادی اصل

آقای عباس عباسی قهرمانلو

شهریور ۱۴۰۲

شماره پایان نامه

۰۱۰۴۲

فهرست مطالب

۸	فصل اول مقدمه
۲	۱-۱: بیان مسأله
۴	۲-۱: اهداف و فرضیات طرح
۴	۱-۲-۱: اهداف کلی
۴	۲-۲-۱: اهداف اختصاصی
۵	۳-۲-۱: اهداف کاربردی
۵	۴-۲-۱: فرضیات یا سوالات طرح
۵	۳-۱: تعاریف واژه اختصاصی
۷	فصل دوم بررسی متون
۸	۱-۲: مبانی نظری
۸	۱-۱-۲: هاری
۹	۲-۱-۲: عامل اتیولوژیک و اپیدمیولوژی
۱۱	۲-۲-۱-۲: طبقه بندی انواع ویروس هاری
۱۷	۳-۱-۲: راه های انتقال
۱۹	۴-۱-۲: ارائه بالینی حیوانات
۲۰	۵-۱-۲: علایم پیش درگیری
۲۲	۶-۱-۲: طبقه بندی بالینی
۲۶	۷-۱-۲: تشخیص افتراقی
۲۸	۸-۱-۲: درمان
۲۹	۹-۱-۲: هاری و حیوان گزیدگی در ایران
۳۳	۲-۲: پیشینه پژوهش
۴۳	فصل سوم
۴۳	مواد و روش کار
۴۴	۱-۳: نوع مطالعه
۴۴	۲-۳: جامعه آماری و روش نمونه گیری
۴۴	۳-۳: روش تجزیه و تحلیل آماری
۴۵	۴-۳: معیارهای ورود
۴۵	۳-۵: معیارهای خروج

۴۵ ملاحظات اخلاقی	۳-۶
۴۷ فصل چهارم	
۴۷ نتایج	
۴۸ ۱-۴ نتایج	
۵۵ فصل پنجم بحث و نتیجه گیری	

فهرست شکل‌ها و نمودارها

شکل ۱-۲: ساختار یک ویروس هاری ۱۱

تصویر ۲-۲؛ توزیع سنی هاری در جهان ۱۴

شکل ۲-۴: پراکنش حیوانات میزبان اصلی هاری ۱۸

تصویر ۲-۴: محدوده دوره کمون هاری ۲۲

تصویر ۲-۵، سیر هاری در انسان ۲۶

تصویر ۲-۶؛ گزارش هاری در ایران ۳۳

تصاویر ۱-۳ و ۲-۳، موقعیت جغرافیایی استان اردبیل
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

نمودار ۴-۱: توزیع جنسیت موارد حیوان گزیدگی در سطح استان اردبیل طی سالهای ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۸
۴۹

شکل ۴-۲: توزیع شغلی موارد حیوان گزیدگی در سطح استان اردبیل طی سالهای ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۸
۵۰

فهرست جداول

- جدول ۱-۲: کلاس بندی انواع ویروس هاری و منطقه پراکنش.....۱۱
- جدول ۱-۴: توزیع فراوانی موارد حیوان گزیدگی در سطح استان اردبیل به تفکیک سال ۴۸
- جدول ۲-۴: توزیع سنی موارد حیوان گزیدگی در استان اردبیل طی سالهای ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۸ ۴۹
- جدول ۳-۴: توزیع محل سکونت موارد حیوان گزیدگی در سطح استان اردبیل طی سالهای ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۸ ۵۱
- جدول ۴-۴: توزیع نوع حیوان مهاجم در موارد حیوان گزیدگی در سطح استان اردبیل طی سالهای ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۸ ۵۱
- جدول ۵-۴: توزیع نوع جراحی در موارد حیوان گزیدگی در سطح استان اردبیل طی سالهای ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۸ ۵۲
- جدول ۶-۴: مقایسه مدل های LCA با تعداد کلاسهای متفاوت بر اساس شاخصهای ارزیابی مدل ها در کل موارد حیوان گزیدگی ۵۲
- جدول ۷-۴: نتایج مدل LCA با ۴ کلاس در کل موارد حیوان گزیدگی طی سالهای ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۸ ۵۴

تعیین عوامل مؤثر بر طبقات پنهان خطر ابتلا به هاری در مورد حیوان گزیدگی در استان اردبیل در سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۹

چکیده:

زمینه:

بیماری هاری یکی از مهم‌ترین و خطرناک‌ترین اختلالات و ویروسی محسوب می‌شود که در میان حیوانات به‌طور گسترده انتشار دارد و به‌واسطه حیوانات گزنده می‌تواند در انسان به بیماری منجر شود. استان اردبیل نیز از جمله مناطقی است که شاهد شیوع فراوان حیوانات گزنده و بیماری هاری هست. در این مطالعه، عوامل مؤثر در افزایش خطر ابتلا به بیماری هاری ناشی از حیوان گزنده، مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفت.

هدف:

مطالعه حاضر باهدف تعیین عوامل مؤثر بر طبقات پنهان خطر ابتلا به هاری در حیوان گزیدگی‌هایی هست که از سال ۱۳۹۶ تا سال ۱۳۹۹ در استان اردبیل اتفاق افتاده است؛ انجام‌گرفته است تا با ارائه شواهد بتواند یک راهکار و چشم‌انداز مؤثر برای مدیریت حیوان گزیدگی در استان اردبیل فراهم کند.

مواد و روش‌ها:

مطالعه اپیدمیولوژیک حاضر با روش تحلیلی-مقطعی در استان اردبیل بر مداومت حیوانات گزنده و بیماری هاری تمرکز داشت. جامعه‌ی آماری شامل ساکنان استان در سال‌های مطالعه که از طریق سرشماری به دست آمد. داده‌ها از پورتال دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تا سال ۱۳۹۹ جمع‌آوری شد. از میانگین و انحراف معیار برای داده‌های کمی و درصد و فراوانی ساده برای داده‌های کیفی استفاده شد. با استفاده از معیار life cycle assessment، خطر ابتلا به هاری با توجه به شدت آسیب‌های وارده تخمین زده شد. تأثیر متغیرهای مؤثر بر کلاس‌های پنهان نیز مورد بررسی قرار گرفت. همچنین جهت تحلیل داده از spss نسخه ۲۱ استفاده شده است.

یافته‌ها:

شواهد نشان می‌دهد که در منطقه استان اردبیل، حوادث گزیدگی حیوانات در دوره چهارساله مورد مطالعه افزایش یافته است. این حوادث به‌ویژه در گروه سنی ۵ تا ۱۴ ساله رخ داده (۲۱ درصد) و مردان به میزان بیشتری نسبت به زنان تحت تأثیر حملات حیوانی قرار گرفته‌اند (۷۷ به ۲۳ درصد). در این بین، کشاورزان به‌عنوان گروه شغلی ویژه بیشترین احتمال برخورد با حیوانات را داشته‌اند (۱۹ درصد به ۸۱ درصد) و مهاجمان اصلی به انسان، سگ‌ها بوده‌اند (۸۴ درصد). تحلیل نشان می‌دهد که تنها ۳/۰ درصد افراد در گروه دارای خطر زیاد ابتلا به هاری قرار دارند.

نتیجه‌گیری:

به‌طور کل نتایج حاضر نشان داد روند گزش حیوانات در استان اردبیل روندی افزایشی داشته است؛ که از این رو، نیاز به توجه بیشتر به مسائل بهداشت عمومی و آموزش افراد درباره رفتارهای ایمنی در برابر حیوانات اجتناب‌ناپذیر است.

کلمات کلیدی: خطرات پنهان، هاری، حیوان گزیدگی